

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ. ІНФОРМОЛОГІЯ

УДК 027.7:004.9+378

DOI 10.32461/2409-9805.2.2023.284665

Цитування:

Карпенко О. О., Кобижча Н. І. Інституційні репозитарії закладів вищої освіти України з підготовки фахівців у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи як складова якості наукової комунікації в сучасному освітньому просторі. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2023. № 2. С. 76–82.

Karpenko O., Kobyzhcha N. (2023). Institutional Repositories of Higher Education Institutions in Ukraine for Training Specialists in the Field of Information, Li-Brary and Archive Studies as a Component of Academic Communication Quality in Modern Educational Space. *Library Science. Record Studies. Informology*, 2, 76–82 [in Ukrainian].

Карпенко Олена Олексіївна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри документознавства та української мови Національного аерокосмічного університету імені М. С. Жуковського «ХАІ»
<https://orcid.org/0000-0002-9922-165X>
karoleleks@gmail.com

Кобижча Наталія Іванівна,

кандидат культурології,
доцент кафедри інформаційних технологій Київського національного університету культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0003-1683-3325>
shtefanka@ukr.net

ІНСТИТУЦІЙНІ РЕПОЗИТАРІЇ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ З ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ ЯК СКЛАДОВА ЯКОСТІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

Мета статті полягає в здійсненні порівняльного аналізу інституційних репозитаріїв закладів вищої освіти України з підготовки фахівців у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи як складової якості наукової комунікації в сучасному освітньому просторі. **Методологія дослідження** базується на застосуванні теорії наукових комунікацій, загальнонаукових і спеціальних методів пізнання, зокрема аналізу, синтезу, моніторингу та порівняння. **Наукова новизна** роботи полягає в розширенні уявлень про сучасну ситуацію затребуваності серед користувачів науково-освітніх ресурсів інституційних репозитаріїв ЗВО з підготовки фахівців у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи. **Висновки.** Проаналізовано інституційні репозитарії 10 закладів вищої освіти з підготовки фахівців у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи через застосування *Webometrics*, *QS World University Rankings*, *SimilarWeb*. Незважаючи на високі рейтингові позиції провідних ЗВО у *Webometrics* та *QS World University Rankings*, звертання користувачів до інституційних репозитаріїв залишається на недостатньому рівні. Дослідження за вебаналітикою *SimilarWeb* дало змогу визначити чотирьох лідерів ЗВО за кількістю відвідування їхніх репозитаріїв користувачами: Західноукраїнський національний університет (ЗУНУ), Київський національний університет імені Тараса Шевченка (КНУ), Національний авіаційний університет (НАУ), Волинський національний університет імені Лесі Українки (ВНУ). Визначено також рівень використання основних каналів комунікації (пряме звертання, звичайний пошук, реферали, електронна пошта, соціальні мережі) для використання репозитаріїв кожним ЗВО та надано рекомендації щодо популяризації науково-освітніх ресурсів репозитаріїв, використання PR і рекламних технологій бібліотекарями та всіма учасниками наукової комунікації ЗВО для підвищення її якості в сучасному освітньому просторі.

Ключові слова: інституційний репозитарій, заклад вищої освіти, електронний архів, підготовка фахівців у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи, канали комунікації, наукова комунікація.

Karpenko Olena,

PhD in Pedagogy, Associate Professor,
Documentation Science and the Ukrainian Language Department,
M. Ye. Zhukovskiy National Aerospace University "Kharkiv Aviation Institute"

Kobyzhcha Nataliia,

PhD (in Culturology), Associate Professor,
Information Technologies Department, Kyiv National University of Culture and Arts

INSTITUTIONAL REPOSITORIES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN UKRAINE FOR TRAINING SPECIALISTS IN THE FIELD OF INFORMATION, LIBRARY AND ARCHIVE STUDIES AS A COMPONENT OF ACADEMIC COMMUNICATION QUALITY IN MODERN EDUCATIONAL SPACE

The purpose of the article is to conduct a comparative analysis of institutional repositories of higher education institutions of Ukraine for training specialists in the field of information, library, and archival studies as a component of the quality of academic communication in the modern educational space. The research methodology is based on the application of the theory of scientific communication, general scientific and special methods of cognition, including analysis, synthesis, monitoring, and comparison. The scientific novelty of the study is to expand the understanding of the current situation of demand among users of scientific and educational resources of institutional repositories of higher education institutions for the training of specialists in the field of information, library, and archival studies. Conclusions. The article analyses the institutional repositories of ten higher education institutions for training of specialists in the field of information, library, and archival studies using Webometrics, QS World University Rankings, and SimilarWeb. Despite the high-ranking positions of the leading higher education institutions in Webometrics and QS World University Rankings, user access to institutional repositories remains at an insufficient level. A study based on web analytics by SimilarWeb has identified four leading HEIs by the number of visits to their repositories by users: Western Ukrainian National University (WUNU), Taras Shevchenko National University of Kyiv (TSNU), National Aviation University (NAU), and Lesya Ukrainka Volyn National University (VNU). The level of use of the main communication channels (direct access, regular (standard) search, referrals, e-mail, social networks) for the use of repositories by each higher education institution is also determined, and recommendations are given on the promotion of scientific and educational resources of repositories and the use of PR and advertising technologies by librarians and all participants of scientific communication of higher education institutions to improve its quality in the modern educational space.

Key words: institutional repository, higher education institution, electronic archive, training of specialists in the field of information, library, and archive studies, communication channels, scientific communication.

Актуальність теми дослідження. Сучасні тенденції глобалізації світової академічної спільноти передбачають поширення відкритого доступу до наукових та освітніх ресурсів задля розвитку науково-технічного прогресу. У цьому контексті актуалізується проблема підвищення якості наукової комунікації ЗВО України в різних галузях знань, зокрема з підготовки фахівців в інформаційній, бібліотечній та архівній справі. Це можливо шляхом забезпечення вільного доступу користувачів до електронних інформаційних ресурсів інституційних репозитаріїв у контексті світового досвіду поширення результатів дослідження науковців (Open Access). Особливої актуальності ця проблема набуває в умовах дистанційного навчання в Україні через воєнний стан, а також у контексті реалізації постанови Кабінету Міністрів України від 19.07.2017 «Положення про Національний

репозитарій України академічних текстів», у якій наголошено на необхідності сприяти розвитку освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності через покращення доступу до академічних текстів та дотримання академічної доброчесності [5], та Концепції Державної цільової національно-культурної програми створення єдиної інформаційної бібліотечної системи «Бібліотека – XXI» щодо покращення використання і забезпечення доступу до документів бібліотечних, архівних та музейних фондів [2]. Саме забезпечення відкритого й безоплатного доступу до інтелектуальних здобутків науковців закладу вищої освіти з підготовки фахівців в інформаційній, бібліотечній та архівній справі сприятиме розвитку науково-дослідної діяльності всіх учасників наукової та освітньої комунікації і підвищить рейтинг ЗВО на вітчизняному та світовому рівнях.

Аналіз досліджень і публікацій. У сучасному науковому обігу інституційний репозитарій зазвичай визначають як відкритий електронний архів, що накопичує, зберігає, поширює та забезпечує тривалий, постійний і надійний доступ через інтернет до матеріалів наукового, освітнього та навчально-методичного призначення користувачам. О. Олексюк та О. Спірін акцентують на сервісних функціях інституційного репозитарію як «сховища електронних наукових матеріалів певної установи щодо надання послуг зберігання, накопичення, систематизації і поширення результатів наукових досліджень у цифровому форматі» [8]. Але найголовнішою є функція інституційного репозитарію як цифрової колекції, що зберігає інтелектуальні здобутки одного науковця чи цілої спільноти, на чому наголошено в меморандумі Коаліції наукових публікацій та академічних ресурсів (SPARC, 2002) [10].

Інституційні репозитарії постійно привертають увагу дослідників у різних аспектах: щодо визначення рейтингів репозитаріїв на світовому рівні, переваг застосування в навчальному процесі та видовому складі (В. Олексюк, О. Олексюк [4], Ю. Мішакіна [3] та ін.); специфіки організації їхньої роботи та програмних платформ (О. Спірін й О. Олексюк [3] та ін.); формування науково-дослідницької компетентності магістрів (Н. Римар, Н. Шульська, Н. Матвійчук та ін. [7]); у контексті їхнього функціонування в умовах пандемії та воєнного стану (Г. Шемаєва, Т. Костирко [12]) тощо.

Інституційні репозитарії базуються на відкритому доступі (Open Access), який передбачає безоплатний та оперативний доступ до повнотекстових документів у режимі реального часу для будь-якого користувача, який бажає задовольнити свої потреби, зокрема, у науковій комунікації. Державна політика України спрямована на забезпечення відкритого безкоштовного інтернет-доступу до наукових здобутків, що реалізовані за рахунок бюджетних коштів згідно з Постановою Верховної Ради України «Про Рекомендації парламентських слухань з питань розвитку інформаційного суспільства в Україні» ще в грудні 2005 року [6]. Питання необхідності забезпечити відкритий доступ до наукових та освітніх ресурсів постійно привертає увагу вітчизняних і зарубіжних дослідників (Н. Ахметова [1], Н. Фролова, Л. Кашаєва [9], М. Mićunović, S. Rako, K. Feldvari [11] та ін.). Так, Н. Ахметова наголошує на двох шляхах здійснення відкритого доступу: через розміщення наукових публікацій в інституційному електронному архіві інституційних репозитаріїв (депонування) та публікацію в журналах, що перебувають у відкритому доступі, задля забезпечення до них оперативного доступу користувачам [1].

Основні принципи відкритого доступу до

наукових надбань суспільства закладено в Будапештській ініціативі «Відкритий доступ» (Budapest Open Access Initiative), Берлінській декларації про відкритий доступ до наукових та гуманітарних знань (Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities) та в концепції «Відкритого архіву» Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій і установ (ІФЛА) [9].

Ідея забезпечення відкритого доступу до наукових здобутків в інституційних репозитаріях є складовою наукової комунікації як одного із чинників, що детермінує процес наукового пізнання та сприяє розвитку науково-технічного прогресу людства, оскільки в таких репозитаріях архівують не лише друковані статті, а й інші дослідницькі матеріали, зокрема бакалаврські, магістерські праці, докторські дисертації тощо. Сьогодні у світі 3922 інституційних репозитаріїв, за Webometrics.info. Отже, сучасні ЗВО реалізують концепцію відкритого доступу до результатів досліджень учасників наукової комунікації, що покращує водночас якість навчання та статус ЗВО, з огляду на можливості їх просування в рейтингу Webometrics Ranking of World Universities.

Мета статті полягає в здійсненні порівняльного аналізу інституційних репозитаріїв закладів вищої освіти України з підготовки фахівців в інформаційній, бібліотечній та архівній справі як складової якості наукової комунікації в сучасному освітньому просторі.

Виклад основного матеріалу. Для аналізу інституційних репозитаріїв, їхнього просування, статусу, звертання користувачів до документів було обрано 10 бібліотек ЗВО, що готують фахівців за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», а саме: Київський національний університет імені Тараса Шевченка (КНУ), Національний авіаційний університет (НАУ), Львівський національний університет імені Івана Франка (ЛНУ), Національний університет «Львівська політехніка» (ЛНУ ЛП), Західноукраїнський національний університет (ЗУНУ), Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (ЧНУ), Національний аерокосмічний університет імені М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (ХАІ), Волинський національний університет імені Лесі Українки (ВНУ), Національний університет «Києво-Могилянська академія» (КМА), Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (ІФНТУНГ). При цьому зважали на рейтинг Webometrics Ranking of World Universities (2023), який ґрунтується на методології врахування таких показників:

- visibility (вплив вебконтенту, що містить загальнодоступну інформацію, тобто кількість зовнішніх мереж, що посилаються на вебсторінки університету; це проаналізовано через

застосування AhrefsMajestic SEO і становить 50% при розрахунках);

- transparency or openness (прозорість або відкритість, що враховує найбільш цитованих дослідників ЗВО через аналіз Google Scholar Profiles; цьому відведено 10%);

- excellence or scholar (перевага або дослідник, що враховує найбільш цитовані документи Scimago за 5 років; це становить 40%) (<https://www.webometrics.info/en/Methodology>).

Webometrics зважає на наявність

документів з відкритим доступом: результати досліджень, репозитарії, навчальні матеріали, публічна інформація тощо. Цей рейтинг оновлюється наприкінці січня та липня і визначає рейтинг ЗВО у світі, на континенті та в країні. Слід відмітити, що з десяти ЗВО, які готують фахівців у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи, чотири з них ще потрапили до світового рейтингу QS World University Rankings (2023), як це відбито в таблиці 1.

Таблиця 1

Рейтинг і рівень використання інституційних репозитарії ЗВО з підготовки фахівців у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи

ЗВО	Інтернет-адреса інституційного репозитарію	Webometrix (Україна/континент/світ)	Visibility (impact)	Openness	Excellence	QS World University Rankings
КНУ	https://ir.library.knu.ua/knurepo/	2/508/1328	2102	1551	1501	651–700
НАУ	https://er.nau.edu.ua/	5/687/1849	1480	1543	3059	–
ЛНУ	http://dspace.lnlibrary.lviv.ua/	8/901/2650	1035	6553	2999	801–1000
ЛНУ ЛПІ	https://ena.lpnu.ua/home	9/942/2819	5164	6553	1471	1001–1200
ЗУНУ	http://dspace.wunu.edu.ua/	12/1006/3094	5249	1479	3955	–
ЧВУ	https://archer.chnu.edu.ua/	13/1008/3100	7043	1611	3399	–
ХАІ	https://dspace.library.khai.edu/xmlui/	23/1173/3789	4563	6553	3165	–
ВНУ	https://evnuir.vnu.edu.ua/	26/1200/3897	8960	1912	4162	–
КМА	https://ekmair.ukma.edu.ua/home	27/1207/3919	3507	1796	5526	1001–1200
ІФНТУНГ	http://elar.nung.edu.ua/	33/1291/4335	6082	6553	3717	–

Visits over time

Feb 2023 - Apr 2023 Worldwide All traffic

D W M

ir.library.knu.ua < 5,000 er.nau.edu.ua 185,826 dspace.lnlibrary.lviv.ua < 5,000 ena.lpnu.ua 30,719 dspace.wunu.edu.ua 311,698

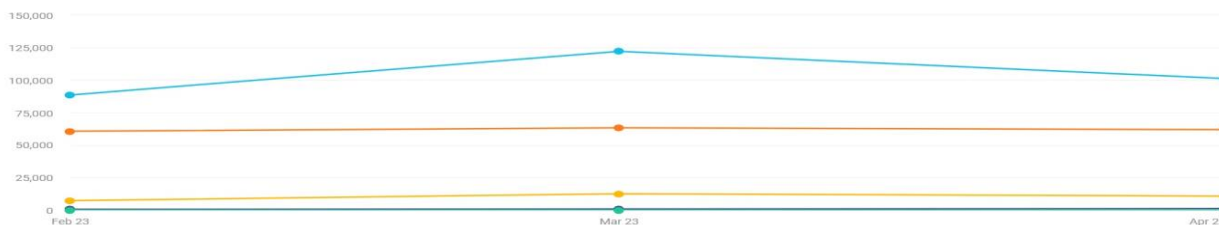

Рис. 1. Статистика відвідування репозитаріїв КНУ, НАУ, ЛНУ, ЛНУ ЛПІ, ЗУНУ

Visits over time

Feb 2023 - Apr 2023 Worldwide All traffic

D W M

archer.chnu.edu.ua 55,567 dspace.library.khai.edu 18,967 evnuir.vnu.edu.ua 158,418 ekmair.ukma.edu.ua 192,293 elar.nung.edu.ua 14,379

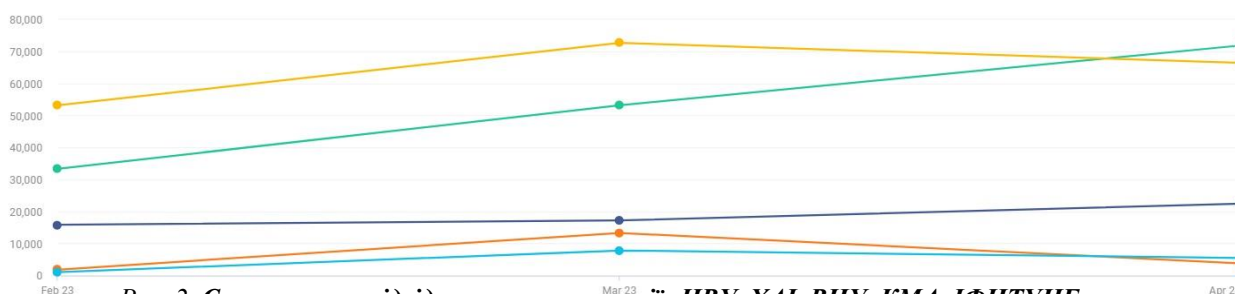

Рис. 2. Статистика відвідування репозитаріїв ЧВУ, ХАІ, ВНУ, КМА, ІФНТУНГ

При цьому слід відмітити, що всі інституційні репозитарії працюють на програмному забезпеченні (ПЗ) DSpace (розробка Массачусетського технологічного інституту), що дає змогу інтегрувати електронний репозитарій у міжнародні реєстри (ROAR, OpenDOAR та ін.).

Для аналізу динаміки відвідування репозитаріїв використано аналітичний інструмент SimilarWeb.com, завдяки якому на *рис. 1 і 2* відбито статистику їхніх відвідувань за період вище за місячний вказаний строк.

З огляду на наведені показники щодо відвідування сайтів репозитаріїв, можемо констатувати, що провідні позиції належать ЗУНУ (311,698), КМА (192,293), НАУ (185,826), ВНУ (158,418), потім ЧНУ (55,567) і ЛНУ ЛП (30,719), ХАІ (18,967) та ІФНТУНГ (14,379), а КНУ та ЛНУ – менше ніж 5000 відвідувань, що свідчить про низьку кількість звертань до цих сайтів репозитаріїв.

Вкажемо ще на статистику каналів, що

генерують трафік до сайтів репозитаріїв аналізованих ЗВО, що представлена на *рис. 3 і 4*: direct (прямий: трафік від користувачів, які безпосередньо вводять URL-адресу, використовують закладку чи збережене посилання тощо); email (електронна пошта: трафік, надісланий з електронної пошти вебклієнтів, таких як gmail.com); referrals (реферали, що включають трафік, який надходить на сайт через афілійованих осіб, посилання, контент-партнерів, трафік від висвітлення новин тощо); social (соціальні: трафік, надісланий із сайтів соціальних мереж, наприклад Facebook); organic search (звичайний пошук, на результати якого не впливає платна реклама); paid search (оплачений пошук, тобто результати пошуку системи, від платної реклами про бренд або орієнтацію на релевантну аудиторію для конкретних продуктів); display ads (медійні оголошення: трафік, надісланий з інших доменів через відому рекламну платформу).

Рис. 3. Канали, що генерують трафік до сайтів репозитаріїв КНУ, НАУ, ЛНУ, ЛНУ ЛП, ЗУНУ

Рис. 4. Канали, що генерують трафік до сайтів репозитаріїв ЧВУ, ХАІ, ВНУ, КМА, ІФНТУНГ

Згідно із цими графіками основними каналами для використання сайтів репозитаріїв є такі:

- прямий (direct): ХАІ (67,81%), НАУ (23,24%), ЧНУ (22,21%), ЗУНУ (18,75%), КНУ (18,69%), КМА (15,97%), ВНУ (10,36%), ЛНУ ЛП (9,56%), ІФНТУНГ (8,54%);

- звичайний пошук (original search): ІФНТУНГ (91,46%), ВНУ (89,23%), ЛНУ ЛП (87,02%), КМА (83,78%), КНУ (81,31%), ЗУНУ (81,02%), ЧНУ (77,18%), НАУ (72,79%), ХАІ (32,19%);

- реферали (referrals): ЛНУ (100%), ЛНУ ЛП (2,21%), НАУ (1,91%), ЧНУ (0,61%), ВНУ (0,41%), ЗУНУ (0,23%), КМА (0,01%);

- електронна пошта (email) – НАУ (0,60%);

- соціальні мережі (social): НАУ (1,46%), ЛНУ ЛП (1,21%), КМА (0,25%), ВНУ (0,01%).

Наукова новизна роботи полягає в розширенні уявлень про сучасну ситуацію затребуваності серед користувачів науково-освітніх ресурсів інституційних репозитаріїв ЗВО з підготовки фахівців в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.

Висновки. Отже, на основі наведених вище результатів можемо стверджувати, що, незважаючи на високі рейтингові позиції провідних ЗВО у Webometrics та QS World University Rankings, звертання користувачів до інституційних репозитаріїв залишається на недостатньому рівні. Репозитарії ЗУНУ, КМА, НАУ та ВНУ лідирують порівняно з іншими ЗВО щодо відвідуваності їхніх репозитаріїв, а в КНУ та ЛНУ, за SimilarWeb.com, дуже низькі показники їхнього використання. Проведений аналіз використання каналів комунікації засвідчив, що основними з них є безпосереднє звертання до сайту репозитарію, у чому лідером є ХАІ, але він значно відстає від інших ЗВО у звичайному пошуку. Лідером у використанні рефералів є ЛНУ, але це єдиний канал, який він використовує. НАУ посідає перше місце в соціальних мережах щодо посилання на репозитарій та є єдиним серед ЗВО щодо каналу електронної пошти. Але слід констатувати, що ЗВО використовують канали соціальних мереж, рефералів та електронної пошти на низькому рівні. Отже, задля підвищення якості наукової комунікації можна рекомендувати бібліотекарям і всім учасникам

наукової комунікації ЗВО:

- популяризувати науково-освітні ресурси репозитаріїв через застосування проаналізованих вище каналів комунікацій, а саме: активніше використовувати соціальні мережі, посилання з релевантних сайтів, проводити тренінги, вебінари, тобто підвищувати інформаційну культуру студентів, викладачів, науковців тощо;

- використовувати PR- і рекламні заходи в освітніх середовищах ЗВО через залучення засобів масової інформації.

Отже, наукова комунікація в освітньому середовищі ЗВО, що готує фахівців у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи, буде здійснюватися не лише завдяки індексації наукових онлайн журналів відкритого доступу, але й надання користувачам відкритого онлайн-доступу до науково-освітніх ресурсів інституційних репозитаріїв, про які учасники наукової комунікації дізнаються через канали комунікацій, PR- та рекламні технології ЗВО, дослідження форм, методів і засобів яких є перспективою подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Ахметова Н. Р. Інформаційний простір бібліотек ВНЗ. Інституційні репозитарії – як вимога часу. *Сучасна бібліотека у науково-освітньому просторі ВНЗ: інформаційні ресурси, технології, проекти* : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (Полтава, 21–23 жовт. 2014 р.). Полтава, 2014. С. 131–139. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6098/1/Ahmetova.pdf> (дата звернення: 26.02.2023).
2. Концепція Державної цільової національно-культурної програми створення єдиної інформаційної бібліотечної системи «Бібліотека – XXI» (від 23.12.2009 № 1579-р). URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/243226059> (дата звернення: 26.02.2023).
3. Мішакіна Ю. П. Інституційні цифрові репозитарії: аналіз стану в Україні та перспективи розвитку. URL: http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64 (дата звернення: 26.02.2023).
4. Олексюк В. П., Олексюк О. Р. Інституційний репозитарій: можливості застосування у навчальному процесі. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2012. № 6 (32). URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/755/578> (дата звернення: 26.02.2023).
5. Положення про Національний репозитарій академічних текстів : Постанова Кабінету Міністрів України від 19.07.2017 № 541. *Робота бібліотек науково-дослідних установ НАН України в ... році*. 2018. Вип. 23. С. 44–48. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rbndu_2018_23_10 (дата звернення 26.02.2023).
6. Про Рекомендації парламентських слухань з питань розвитку інформаційного суспільства в Україні : Постанова Верховної Ради України від 01.12.2005 № 3175-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3175-15#Text> (дата звернення: 26.02.2023).
7. Римар Н., Шульська Н., Матвійчук Н. та ін. Використання інституційного репозитарію для формування науково-дослідницької компетентності магістрів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Т. 76, № 2. С. 198–212.
8. Спірін О. М., Олексюк О. Р. Аналіз програмних платформ для створення інституційних репозитаріїв. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2013. №2 (34). URL: <http://www.journal.iitta.gov.ua> (дата звернення: 26.02.2023).
9. Фролова Н. М., Кашаєва Л. В. Інституційний репозитарій у інформаційному просторі університету. *Імперативи розвитку електронних бібліотек: pro et contra* : матер. Міжнар. вебконф. (Харків, 27 березня 2014 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Наук. б-ка, Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Центр. наук. б-ка. Харків, 2014. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/5529/1/Frolova.pdf> (дата звернення: 26.02.2023).

10. Crow R. The Case for Institutional Repositories: A SPARC Position Paper, SPARC / The Scholarly Publishing & Academic Resources Coalition, Washington, USA. 2002. 37 p. URL: http://scholarship.utm.edu/201/SPARC_102.pdf (дата звернення: 26.02.2023).

11. Mičunović M., Rako S., Feldvari K. State-of-the-play of the use of OERs at European higher education institutions in the field of Library and Information Science during the COVID-19 pandemic. *DECriS*. 2021. Retrieved from: <https://decris.ffos.hr/intellectual-outputs/o1> (дата звернення: 26.02.2023).

12. Shemaieva H. V., Kostyrko T. M. Formation and Use of Open Access Resources in University Libraries during the Pandemic and Martial Law in Ukraine. *University Library at a New Stage of Social Communications Development. Conference Proceedings*. 2022 (7). Pp. 147–154.

References

1. Akhmetova, N. R. (21–23.10.2014). Information space of university libraries. Institutional repositories are the need of the hour. A modern library in the scientific and educational space of a university: information resources, technologies, projects: materials Vseukr. science and practice conference, Poltava, 131–139. Retrieved from: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6098/1/Ahmetova.pdf> [in Ukrainian].

2. The concept of the State targeted national and cultural program for the creation of a unified information library system "Library – XXI" No. 1579. (23.12.2009). *Government portal*. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/npas/243226059> [in Ukrainian].

3. Mishakina, Yu. P. Institutional digital repositories: analysis of the state in Ukraine and prospects for development. Retrieved from: http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64 [in Ukrainian].

4. Oleksyuk, V. P., Oleksyuk, O. R. (2012). Institutional repository: possibilities of application in the educational process. *Information technologies and teaching aids*, 6 (32). Retrieved from: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/755/578> [in Ukrainian].

5. Regulations on the National Repository of Academic Texts. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 541 of July 19, 2017. (2018). Work of libraries of research institutions of the National Academy of Sciences of Ukraine in ... year, (23), 44–48. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rbndu_2018_23_10 [in Ukrainian].

6. About the Recommendations of the parliamentary hearings on the development of the information society in Ukraine: Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine No. 3175-IV. (01.12.2005). *Verkhovna Rada of Ukraine*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3175-15#Text> [in Ukrainian].

7. Rymar, N., Shulska, N., Matviychuk, N. and others. (2020). The use of the institutional repository for the formation of scientific and research competence of masters. *Information technologies and teaching aids*, 76 (2), 198–212 [in Ukrainian].

8. Spirin, O. M., Oleksiuk, O. R. (2013). Analysis of software platforms to create institutional repositories. *Information Technologies and Learning Tools*, 2 (34). Retrieved from: <http://www.journal.iitta.gov.ua> [in Ukrainian].

9. Frolova, N. M., Kashayeva, L. V. (27.03.2014). Institutional repository in the information space of the university Imperatives for the development of electronic libraries: pro and contra: materials of the international web conf / National. law University named after Yaroslav the Wise, Science. b-ka, Hark. national University named after V. N. Karazina, Center. of science b-ka Kharkiv. Retrieved from: <https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/5529/1/Frolova.pdf> [in Ukrainian].

10. Crow, R. (2002). The Case for Institutional Repositories: A SPARC Position Paper, SPARC / The Scholarly Publishing & Academic Resources Coalition, Washington, USA, 37. Retrieved from: http://scholarship.utm.edu/201/SPARC_102.pdf [in English].

11. Mičunović, M., Rako, S., Feldvari, K. (2021). State-of-the-play of the use of OERs at European higher education institutions in the field of Library and Information Science during the COVID-19 pandemic. *DECriS*. Retrieved from: <https://decris.ffos.hr/intellectual-outputs/o1> [in English].

12. Shemaieva, H. V., Kostyrko, T. M. (2022). Formation and Use of Open Access Resources in University Libraries during the Pandemic and Martial Law in Ukraine University Library at a New Stage of Social Communications Development. *Conference Proceedings*, (7), 147–154 [in English].

*Стаття надійшла до редакції 12.04.2023
Отримано після доопрацювання 15.05.2023
Прийнято до друку 23.05.2023*